

NN 156/2023 (27.12.2023.), Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi

HRVATSKI SABOR

2387

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ODGOJU I OBRAZOVANJU U OSNOVNOJ I SREDNJOJ ŠKOLI

Prolašavam Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 15. prosinca 2023.

Klasa: 011-02/23-02/131

Urbroj: 71-10-01/1-23-2

Zagreb, 20. prosinca 2023.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Zoran Milanović, v. r.

ZAKON

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ODGOJU I OBRAZOVANJU U OSNOVNOJ I SREDNJOJ ŠKOLI

Članak 1.

U Zakonu o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (»Narodne novine«, br. 87/08., 86/09., 92/10., 105/10. – ispravak, 90/11., 5/12., 16/12., 86/12., 126/12. – pročišćeni tekst, 94/13., 152/14., 7/17., 68/18., 98/19., 64/20. i 151/22.) u članku 9. stavak 3. mijenja se i glasi:

»(3) Na temelju prijedloga osnivača Ministarstvo izrađuje konačan prijedlog mreže iz stavka 1. ovoga članka, a Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Ministarstva donosi mrežu za područje Republike Hrvatske.«.

Stavak 4. briše se.

Dosadašnji stavak 5. postaje stavak 4.

U dosadašnjim stavcima 6. do 8., koji postaju stavci 5. do 7., broj: »5.« zamjenjuje se brojem: »4.«.

Dosadašnji stavci 9. do 11. postaju stavci 8. do 10.

Članak 2.

Članak 10. briše se.

Članak 3.

U članku 11. stavku 1. iza riječi: »redoviti,« dodaje se riječ: »izborni,«.

Članak 4.

U članku 16. stavak 1. mijenja se i glasi:

»(1) Upisno područje za osnovne škole kojima je osnivač jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave je prostorno područje s kojeg se učenici upisuju u određenu osnovnu školu na temelju prebivališta, odnosno prijavljenog boravišta i određuje ga osnivač škole.«.

Stavak 2. briše se.

Dosadašnji stavci 3. do 7. postaju stavci 2. do 6.

Članak 5

U članku 18. iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

»(3) Odluku o upisu učenika u osnovnu školu kojoj ne pripada prema upisnom području, za školske ustanove kojima je osnivač jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, donosi nadležno upravno tijelo županije, odnosno Gradski ured.«.

Članak 6.

U članku 19. iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

»(2) Upisi u prvi razred osnovnog obrazovanja mogu se provoditi elektroničkim putem.«.

Dosadašnji stavci 2. do 5. postaju stavci 3. do 6.

Članak 7.

U članku 28. stavku 6. iza riječi: »projektima« dodaje se riječ: »škole«.

Članak 8.

U članku 29. iza stavka 8. dodaje se stavak 9. koji glasi:

»(9) Školska ustanova može, uz prethodnu suglasnost Ministarstva, s radnikom sklopiti ugovor o radu na određeno vrijeme radi provođenja eksperimentalnog programa, u trajanju toga programa, ali ne duže od šest godina.«.

Članak 9.

U članku 30.a iza stavka 5. dodaje se novi stavak 6. koji glasi:

»(6) Učeniku osnovne škole koji nastavlja obrazovanje prema međunarodnom programu u istom ciklusu na srednjoškolskoj razini u školi koja izvodi isti međunarodni program u istom ciklusu, srednja škola dužna je omogućiti nastavak obrazovanja u istom programu.«.

Iza dosadašnjeg stavka 6., koji postaje stavak 7., dodaje se stavak 8. koji glasi:

»(8) Školska ustanova osnovana na temelju međunarodnih sporazuma/ugovora i bilateralnih ugovora/sporazuma između Republike Hrvatske i partnerske zemlje i drugih međunarodnih akata, aktom o osnivanju ili općim aktom ustanove uređuje organizaciju rada škole, upravljanje školskom ustanovom, praćenje i ocjenjivanje učeničkih postignuća te vrstu i razinu obrazovanja za zasnivanje radnog odnosa.«.

Članak 10.

Iza članka 34.a dodaje se naslov iznad članka i članak 34.b koji glase:

»Potpomognuto i obogaćeno učenje

Članak 34.b

(1) Osnovna škola dužna je organizirati potpomognuto i obogaćeno učenje za sve učenike.

(2) Potpomognuto i obogaćeno učenje sastoji se od obveznog i izbornog dijela.

(3) Učenik je obavezan sudjelovati u obveznom dijelu potpomognutog i obogaćenog učenja.

(4) U izborni dio potpomognutog i obogaćenog učenja učenik se uključuje na temelju osobnog odabira ili na prijedlog učitelja.

(5) Potpomognuto i obogaćeno učenje treba učeniku omogućiti ostvarivanje više razine usvojenosti ishoda ili ostvarivanje očekivanja u skladu s njegovim specifičnim potrebama.

(6) Potpomognuto i obogaćeno učenje može se organizirati i za učenje materinskog jezika pripadnika nacionalnih manjina koji su uključeni u Model C.«.

Članak 11.

U članku 42. stavku 1. iza riječi: »ustanovi« dodaju se riječi: »na prijedlog liječnika školske medicine«.

U stavku 2. iza riječi: »komunikacije« dodaju se riječi: »uz odobrenje Ministarstva«.

Iza stavka 3. dodaje se stavak 4. koji glasi:

»(4) Odluku o oslobađanju pohađanja redovite nastave u školskoj ustanovi za učenika iz stavka 1. ovoga članka donosi učiteljsko/nastavničko vijeće na prijedlog nadležnog liječnika školske medicine.«.

Članak 12.

U članku 48. iza stavka 4. dodaje se novi stavak 5. koji glasi:

»(5) Škola koja zbog proglašenja katastrofe, elementarne nepogode ili stanja neposredne ugroženosti nije održala nastavu za dio učenika ili za sve učenike, dužna je organizirati nadoknadu neodržane nastave do ispunjenja uvjeta iz stavka 3. ovoga članka.«.

iza dosadašnjeg stavka 3., koji postaje stavak 6., dodaju se stavci 1. i 8. koji glase:

»(7) U izvanrednim okolnostima, kada nije moguće izvođenje nastave u školi, škola može za sve učenike ili dio učenika određenih razrednih odjela izvoditi nastavu na daljinu.

(8) Nastava na daljinu iz stavka 7. ovoga članka može se izvoditi uz suglasnost osnivača na temelju prethodne suglasnosti ministra.«.

Članak 13.

U članku 49. stavak 1. mijenja se i glasi:

»(1) Škola koja ima prostorne, kadrovske i druge uvjete rada dužna je izvoditi odgojno-obrazovni rad u jednoj smjeni.«.

Članak 14.

U članku 51. iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

»(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, učenik koji pohađa nastavu u školi koja radi u jednoj smjeni može biti opterećen većim dnevnim brojem sati.«.

Dosadašnji stavak 2. postaje stavak 3.

U dosadašnjem stavku 3., koji postaje stavak 4., broj: »2« zamjenjuje se brojem »3«.

Dosadašnji stavci 4. do 6. postaju stavci 5. do 7.

Članak 15.

U članku 77. stavku 2. iza riječi: »pristupio ispitu« stavlja se zarez i dodaju se riječi: »ali ne kasnije od 15. listopada kalendarske godine.«.

Iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

»(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, u slučaju da učenik nije mogao pristupiti popravnom ili predmetnom ispitu, odnosno razrednom ispitu zbog iznimno teške bolesti, hospitalizacije ili drugih iznimno teških okolnosti, škola je dužna učeniku omogućiti polaganje ispita i nakon roka iz stavka 2. ovoga članka, uz suglasnost ministra.«.

Dosadašnji stavak 3. postaje stavak 4.

Članak 16.

U članku 84. stavku 6. iza riječi: »Ministarstvo« briše se točka te se dodaju zarez i riječi: »odnosno ministarstvo nadležno za unutarnje poslove kada mjeru isključenja izriče ravnatelj škole koja provodi obrazovanje za zanimanje policajac.«.

Iza stavka 9. dodaje se stavak 10. koji glasi:

»(10) Iznimno od odredbi ovoga članka, osim postupka za izricanje mjere isključenja iz srednje škole, škola koja provodi obrazovanje za zanimanje policajac svojim općim aktima uređuje pedagoške mjere, kriterije i tijela za izricanje pedagoških mjera.«.

Članak 17.

U članku 105. stavku 5. riječi: »integrirani preddiplomski i diplomski studij za učitelje ili diplomski sveučilišni studij« zamjenjuju se riječima: »sveučilišni integrirani prijediplomski i diplomski studij za učitelje ili sveučilišni diplomski studij«.

Stavak 6. mijenja se i glasi:

»(6) Poslove učitelja predmetne nastave u osnovnoj školi može obavljati osoba koja je završila:

a) studij nastavničkoga smjera odgovarajućeg nastavnog predmeta na razini sveučilišnog diplomskog studija ili sveučilišnog integriranog prijediplomskog i diplomskog studija,

b) 1. studij odgovarajuće vrste na razini sveučilišnog diplomskog studija ili sveučilišnog integriranog prijediplomskog i diplomskog studija ili stručni diplomski studij odgovarajuće vrste te je stekla potrebno pedagoško-psihološko-didaktičko-metodičko obrazovanje s najmanje 55 ECTS-a (u daljnjem tekstu: pedagoške kompetencije), ako se na natječaj ne javi osoba iz točke a) ovoga stavka

2. četverogodišnji dodiplomski stručni studij razredne nastave s pojačanim programom iz odgovarajućeg nastavnog predmeta ili sveučilišni integrirani prijediplomski i diplomski studij primarnog obrazovanja s modulom za izvođenje nastave odgovarajućeg nastavnog predmeta, ako se na natječaj ne javi osoba iz točke a) ovoga stavka

c) sveučilišni prijediplomski ili stručni prijediplomski studij na kojem se stječe najmanje 180 ECTS bodova te je stekla pedagoške kompetencije, ako se na natječaj ne javi osoba iz točaka a) i b) ovoga stavka.«.

U stavku 7. riječi: »diplomski sveučilišni studij« zamjenjuju se riječima: »sveučilišni diplomski studij«, a riječi: »diplomski specijalistički stručni studij« zamjenjuju se riječima: »stručni diplomski studij«.

U stavku 8. riječi: »precdiplomski sveučilni studij ili stručni studij« zamjenjuju se riječima: »sveučilni prijediplomski studij ili stručni prijediplomski studij«.

U stavku 12. riječi: »diplomski sveučilišni studij« zamjenjuju se riječima: »sveučilišni diplomski studij«.

U stavku 13. riječi: »diplomski sveučilišni studij« zamjenjuju se riječima: »sveučilišni diplomski studij«.

Stavak 16. mijenja se i glasi:

»(16) Poslove tajnika može obavljati osoba koja je završila:

- a) sveučilišni integrirani prijediplomski i diplomski studij pravne struke ili stručni diplomski studij javne uprave,
- b) stručni prijediplomski studij upravne struke, ako se na natječaj ne javi osoba iz točke a) ovoga stavka.«.

Članak 18.

U članku 106. iza stavka 3. dodaju se novi stavci 4. i 5. koji glase:

»(4) Ako školska ustanova kao poslodavac sazna da je protiv osobe u radnom odnosu u školskoj ustanovi podnesena kaznena prijava za neko od kaznenih djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta, ravnatelj je istu dužan privremeno udaljiti od obavljanja poslova, uz pravo na naknadu plaće u visini pune mjesečne plaće koju je osoba ostvarila u tri mjeseca prije udaljenja od obavljanja poslova, do zaprimanja dokaza da je protiv osobe pokrenut kazneni postupak ili odbačena kaznena prijava.

(5) Ako školska ustanova kao poslodavac zaprimi dokaz da je protiv osobe u radnom odnosu u školskoj ustanovi pokrenut i vodi se kazneni postupak za neko od kaznenih djela iz stavka 1. i stavka 2. ovoga članka, udaljiti će osobu od obavljanja poslova do obustave kaznenog postupka, odnosno najduže do pravomoćnosti sudske presude, uz pravo na naknadu plaće u visini dvije trećine prosječne mjesečne plaće koju je osoba ostvarila u tri mjeseca prije udaljenja od obavljanja poslova.«.

Dosadašnji stavak 4. postaje stavak 6.

Dosadašnji stavak 5. briše se.

Dosadašnji stavak 6. postaje stavak 7.

Članak 19.

U članku 107. stavku 11. podstavci 3. i 4. mijenjaju se i glase:

» – s radnikom koji u školskoj ustanovi ima zasnovan radni odnos na neodređeno nepuno radno vrijeme, do punog radnog vremena u školskoj ustanovi u kojoj je zaposlen,

– na zahtjev radnika zaposlenog u školskoj ustanovi na neodređeno vrijeme, premještanjem u drugu školsku ustanovu, na temelju sporazuma ravnatelja školskih ustanova,«.

Iza podstavka 5. na kraju rečenice briše se točka i stavlja zarez te se dodaje podstavak 6. koji glasi:

» – s osobom koja je tijekom studija bila korisnik državne stipendije Ministarstva za STEM nastavničke studije i koja je, sukladno uvjetima stipendiranja, preuzela obvezu rada u školskoj ustanovi.«.

Iza stavka 11. dodaje se novi stavak 12. koji glasi:

»(12) Ako se na natječaj ne javi osoba koja ispunjava uvjete iz članka 105. ovoga Zakona za rad učitelja i nastavnika u osnovnoj i srednjoj školi, radni odnos može se zasnovati bez natječaja na određeno vrijeme do godinu dana s osobom u mirovini koja ispunjava uvjete natječaja, s mogućnošću produljenja ugovora na određeno vrijeme za dodatnih godinu dana, ali ne dulje od 67. godine života.«.

U dosadašnjem stavku 12., koji postaje stavak 13., iza riječi: »Zakona,« dodaju se riječi: »niti se radni odnos zasnije s osobom iz stavka 12. ovoga članka,«.

Iza stavka 13., dodaju se stavci 14. i 15. koji glase:

»(14) Popise i kontakte osoba iz stavka 11. podstavka 6. ovoga članka Ministarstvo će dostaviti školi na zahtjev, na temelju kojeg će škola uputiti službeni poziv osobi za zasnivanje radnog odnosa.

(15) Odbijanje ili neprilhaćanje poziva škole iz stavka 14. ovoga članka smatrat će se kršenjem uvjeta stipendiranja.«.

Članak 20.

Članak 111. mijenja se i glasi:

»(1) Republika Hrvatska kao punopravna članica Europske unije sudjeluje u upravljanju i radu europskih škola te upućuje odgojno-obrazovne radnike na rad u europske škole.

(2) Odgojno-obrazovni radnik koji je prije upućivanja na rad iz stavka 1. ovoga članka imao zasnovan radni odnos na puno neodređeno vrijeme, ima pravo povratka na rad, na poslove koje je obavljao prije upućivanja, bez provedbe javnog natječaja, sukladno sporazumu između radnika i poslodavca.

(3) Odgojno-obrazovni radnik izabran za rad u hrvatskoj nastavi u inozemstvu ili osoba koja je izabrana za lektora hrvatskog jezika i književnosti na visokoškolskoj ustanovi u inozemstvu, a koja je prije upućivanja imala zasnovan radni odnos u školskoj ustanovi na neodređeno vrijeme, ima pravo povratka na rad, na poslove koje je obavljala prije upućivanja, bez provedbe javnog natječaja, sukladno sporazumu između radnika i poslodavca.

(4) Radnik iz stavaka 1. i 3. ovoga članka ima se pravo vratiti na rad u školsku ustanovu u kojoj je prethodno radio ako o svojoj namjeri povratka obavijesti školsku ustanovu najkasnije u roku od sedam dana od dana prestanka trajanja izbora iz stavaka 1. i 3. ovoga članka.

(5) Ako radnik iskoristi pravo iz stavaka 2. i 3. ovoga članka, ima pravo povratka na poslove na kojima je prethodno radio u roku od sedam dana od dana dostave obavijesti iz stavka 4. ovoga članka.«.

Članak 21.

U članku 136. stavku 1. iza riječi: »izostanka učenika« dodaju se riječi: »u pravilu putem e-Dnevnika«.

Članak 22.

U članku 138. stavak 1. mijenja se i glasi:

»(1) U školskim se ustanovama vodi pedagoška dokumentacija i evidencija o učenicima, praćenju nastave i drugih oblika odgojno-obrazovnog rada, upisu učenika, vrednovanju učenika, pedagoškim mjerama isključivo u elektroničkom obliku.«.

Stavak 9. briše se.

Dosadašnji stavak 10. postaje stavak 9.

Članak 23.

Članak 151. mijenja se i glasi:

»(1) Novčanom kaznom u iznosu od 660 do 1320 eura kaznit će se za prekršaj školska ustanova:

1. ako se ne pridržava odluke o upisu iz članka 22. ovoga Zakona,
2. ako izvodi nastavu suprotno odredbama članka 27. ovoga Zakona ili izvodi nastavu bez suglasnosti odnosno rješenja Ministarstva na program suprotno odredbama članka 29., 30., 30.a, 31. i 32. ovoga Zakona i/ili izvodi nastavu bez rješenja o početku rada protivno odredbama članka 92. stavka 1. ovoga Zakona,
3. ako nije donijela školski kurikulum i godišnji plan i program rada školske ustanove te ako isti nisu u skladu s odredbama članka 28. ovoga Zakona,
4. ako ravnatelj ne izvršava poslove propisane godišnjim planom i programom rada škole iz članka 28. ovoga Zakona i poslove propisane člankom 125. ovoga Zakona,
5. ako ne provodi mjere sigurnosti te prava i obveze korisnika u skladu s pravilnikom kojim se propisuje izvođenje izleta, ekskurzija i drugih odgojno-obrazovnih aktivnosti izvan škole iz članka 37. ovoga Zakona,
6. ako ne utvrdi broj učenika u razrednom odjelu sukladno odredbama pravilnika kojim se propisuje broj učenika u redovitom i kombiniranom razrednom odjelu i odgojno-obrazovnoj skupini u osnovnoj školi iz članka 54. ovoga Zakona,
7. ako koristi udžbenike koji nisu odobreni sukladno posebnom zakonu (članak 56.),
8. ako u svojim prostorima organizira promidžbu koja nije u skladu s ciljevima i sadržajem obrazovanja protivno odredbi članka 59. ovoga Zakona,
9. ako ne provodi primjerene programe školovanja i primjerene oblike pomoći školovanja sukladno pravilniku kojim se propisuje osnovnoškolski i srednjoškolski odgoj i obrazovanje učenika s teškoćama u razvoju iz članka 65. ovoga Zakona,
10. ako ne poduzme mjere zaštite prava učenika te ne prijavi svako kršenje tih prava nadležnim tijelima u skladu s pravilnikom kojim se propisuje način postupanja odgojno-obrazovnih radnika školskih ustanova u poduzimanju mjera zaštite prava učenika te prijave svakog kršenja tih prava nadležnim tijelima (članak 70.),
11. ako učitelj/nastavnik i ravnatelj ne provode postupke vrednovanja tijekom školske godine sukladno pravilniku kojim se propisuje načini, postupci i elementi vrednovanja učenika u osnovnoj i srednjoj školi iz članka 72. ovoga Zakona,
12. ako ne provodi izricanje pedagoških mjera učenicima osnovnih i srednjih škola sukladno odredbama pravilnika kojim se propisuje kriteriji za izricanje pedagoških mjera iz članka 86. ovoga Zakona,
13. ako ne vodi evidenciju radnog vremena ili je ne vodi u skladu s pravilnikom kojim se propisuje evidencija radnog vremena za radnike školskih ustanova iz članka 99. ovoga Zakona,
14. ako ne utvrdi tjedne obveze nastavnika sukladno pravilniku kojim se propisuje norma rada nastavnika u srednjoškolskoj ustanovi i sukladno pravilniku kojim se propisuje tjedne radne obveze učitelja i stručnih suradnika u osnovnoj školi iz članka 104. ovoga Zakona,

12. ako ne izda odluku o tjeđnom i godisnjem zauženju ucitejuma, nastavnicima, ođgajateljima i stručnim suradnicima u skladu s odredbama članka 104. ovoga Zakona,

16. ako ne provodi postupak zapošljavanja radnika sukladno odredbama članka 105., 106. i 107. ovoga Zakona,

17. ako postupak imenovanja ravnatelja ne provodi u skladu s člancima 127. i 128. ovoga Zakona,

18. ako ne vodi pedagošku dokumentaciju i evidenciju koja se obvezno vodi u školskim ustanovama sukladno pravilniku kojim se propisuje pedagoška dokumentacija i evidencija te javne isprave u školskim ustanovama iz članka 138. ovoga Zakona,

19. ako ne vodi dokumentaciju i evidenciju propisanu odredbama članka 139. i 140. ovoga Zakona te ako podaci nisu upisani u evidenciju u roku iz članka 139. stavka 3. ovoga Zakona,

20. ako prihode koje ostvari obavljanjem vlastite djelatnosti, uplatama roditelja, donacijama i iz drugih izvora ne upotrijebi namjenski za razvoj djelatnosti (članak 145.),

21. ako u propisanom roku ne uskladi svoje opće akte s odredbama ovoga Zakona (članak 162.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u školskoj ustanovi novčanom kaznom u iznosu od 260 do 660 eura.«.

Članak 24.

U članku 152. riječi: »500,00 do 5.000,00 kuna« zamjenjuju se riječima: »60 do 660 eura«, a iza riječi: »sukladno članku 19. ovog Zakona.« dodaju se riječi: »sprječava ili ne osigurava redovito pohađanje nastave«,«.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 25.

Mreža školskih ustanova iz članka 1. ovoga Zakona, kojim se mijenja članak 9. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (»Narodne novine«, br. 87/08., 86/09., 92/10., 105/10., 105/10., 5/12., 16/12., 86/12., 126/12. – pročišćeni tekst, 94/13., 152/14., 7/17., 68/18., 98/19., 64/20. i 151/22.), ostaje na snazi do donošenja Mreže sukladno odredbama ovoga Zakona.

Članak 26.

(1) Školske ustanove dužne su uskladiti svoje opće akte s odredbama ovoga Zakona u roku od 90 dana od dana njegova stupanja na snagu.

(2) Pravilnik o pedagoškoj dokumentaciji i evidenciji te javnim ispravama u školskim ustanovama (»Narodne novine«, br. 47/17., 41/19. i 76/19.) ministar će uskladiti s odredbama ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 27.

Postupci zasnivanja radnih odnosa u školskim ustanovama, započeti prije stupanja na snagu ovoga Zakona, dovršit će se prema odredbama članka 107. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (»Narodne novine«, br. 87/08., 86/09., 92/10., 105/10. – ispravak, 90/11., 5/12., 16/12., 86/12., 126/12. – pročišćeni tekst, 94/13., 152/14., 7/17., 68/18., 98/19., 64/20. i 151/22.).

Članak 28.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«, osim odredbi članka 10. i 14. ovoga Zakona koje stupaju na snagu 1. rujna 2027.

Klasa: 022-02/23-01/146

Zagreb, 15. prosinca 2023.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik

Hrvatskoga sabora

Gordan Jandroković, v. r.